

Torstai 19. tammikuuta 2023

P9_TA(2023)0015

Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän tuomioistuimen perustaminen**Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. tammikuuta 2023 Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän tuomioistuimen perustamisesta (2022/3017(RSP))**

(2023/C 214/10)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Ukrainasta ja Venäjästä ja erityisesti 19. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman Ukrainassa tehtyjen sotarikosten rankaisemattomuuden torjumisesta ⁽¹⁾ ja 23. marraskuuta 2022 antamansa päätöslauselman Venäjän federaation nimeämisestä terrorismia tukevaksi valtioksi ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 13. tammikuuta 1942 annetun Lontoon julistuksen,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 14. joulukuuta 1974 antaman päätöslauselman 3314 (XXIX) hyökkäyksen määritelmästä ("Definition of Aggression") ja 3. marraskuuta 1950 antaman päätöslauselman 377 (V) yhteistyöstä rauhan hyväksi ("Uniting for Peace"),
- ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön, erityisesti sen 8 a artiklan ja siihen tehdyt hyökkäysrikosta koskevat Kampalan muutokset, sekä vuonna 2006 tehdyn Kansainvälisen rikostuomioistuimen ja Euroopan unionin välisen yhteistyö- ja avunantosopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen päätöslauselmat 2433 (2022), 2436 (2022), 2463 (2022) ja 2473 (2022),
- ottaa huomioon 16. maaliskuuta 2022 annetun Kansainvälisen tuomioistuimen päätöksen joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemisestä ja rankaisemisesta tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettua joukkotuhontaa koskevista väitteistä,
- ottaa huomioon Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) parlamentaarisen yleiskokouksen 29. vuosi-istunnossa 2.–6. heinäkuuta 2022 annetun päätöslauselman "The Russian Federation's war of aggression against Ukraine and its people, and its threat to security across the OSCE region",
- ottaa huomioon Latvian, Liettuan ja Viron ulkoministerien 16. lokakuuta 2022 antaman yhteisen julkilausuman, jossa vaadittiin perustamaan Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevä erityistuomioistuin,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 2. maaliskuuta 2022 antaman päätöslauselman hyökkäyksestä Ukrainaa vastaan ("Aggression against Ukraine") ja 12. lokakuuta 2022 antaman päätöslauselman Ukrainan alueellisesta koskemattomuudesta ("Territorial integrity of Ukraine: defending the principles of the Charter of the United Nations"),
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 2. marraskuuta 2022 antaman päätöslauselman Kansainvälistä rikostuomioistuinta koskevasta kertomuksesta ("Report of the International Criminal Court") ja 14. marraskuuta 2022 antaman päätöslauselman Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyksen johdosta haettavien korvausten edistämisestä ("Furtherance of remedy and reparation for aggression against Ukraine"),
- ottaa huomioon 20. ja 21. lokakuuta 2022 sekä 15. joulukuuta 2022 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin 30. marraskuuta 2022 antaman julkilausuman, joka koskee Venäjän vastuuvelvollisuutta ja jäädytettyjen venäläisvarojen käyttöä ja jossa hän viittaa tarpeeseen perustaa YK:n tukema erityistuomioistuin tutkimaan Venäjän Ukrainaan kohdistamaa hyökkäysrikosta ja nostamaan siitä syytteitä, sekä asiasta myöhemmin annetut Puolan, Saksan ja muiden maiden korkean tason julkilausumat,

⁽¹⁾ EUVL C 479, 16.12.2022, s. 68.⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0405.

Torstai 19. tammikuuta 2023

- ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaan kaikki valtiot ovat yhtä suvereenia ja kaikkien valtioiden on pidäytettävä kansainvälisissä suhteissaan väkivallalla uhkaamisesta tai sen käyttämisestä minkään valtion alueellista koskemattomuutta tai poliittista riippumattomuutta vastaan;
- B. toteaa, että Venäjä on helmikuusta 2014 lähtien käynyt Ukrainaa vastaan laitonta, provosoimatonta ja perusteetonta hyökkäyssotaa, jonka se käynnisti uudelleen 24. helmikuuta 2022 aloittamalla massiivisen hyökkäyksen Ukrainaan;
- C. toteaa, että Venäjän federaation hyökkäyssota Ukrainaa vastaan rikkoo räikeästi ja törkeästi YK:n peruskirjaa, kansainvälisen oikeuden peruseriaatteita ja useita kansainvälisiä sopimuksia, kuten Helsingin päätösasiakirjaa, uutta Eurooppaa koskevaa Pariisin peruskirjaa ja Budapestin muistiota;
- D. toteaa, että Venäjän joukot ovat kohdistaneet summittaisia hyökkäyksiä asuinalueille ja siviili-infrastruktuureihin, tappaneet tuhansia ukrainalaisia siviilejä ja tehneet kaikkialla maassa terroritekoja tuhoamalla siviili-infrastruktuureja;
- E. toteaa, että tähän mennessä on murhattu jo tuhansia siviilejä, myös lapsia, ja vielä suurempi määrä ihmisiä on joutunut kidutuksen, ahdistelun, seksuaalisen väkivallan, sieppausten tai pakkosiirtojen kohteeksi; toteaa, että tämä Venäjän omien joukkojen ja sen käyttämien sijaisjoukkojen epäinhimillinen toiminta on täysin kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vastaista;
- F. toteaa, että ilmi tulleet julmuudet, joihin Venäjän asevoimat ovat syllistyneet Butšassa, Irpinissä ja monissa muissa ukrainalaiskaupungeissa Venäjän miehityksen aikana, paljastavat Venäjän federaation Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan raakuuden ja korostavat koordinoitujen kansainvälisten toimien tärkeyttä, jotta syylliset saadaan vastuuseen hyökkäysrikoksesta ja kaikista kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksista;
- G. ottaa huomioon, että Venäjä ilmoitti 30. syyskuuta 2022 yksipuolisesti liittävänsä Venäjään osittain miehittämänsä Ukrainan alueet Donetskin, Hersonin, Luhanskin ja Zaporizžjan;
- H. toteaa, että Euroopan parlamentti ja monet kansalliset parlamentit ja edustajakokoukset ovat nimenneet Venäjän federaation terrorismia tukevaksi valtioksi ja valtioksi, joka käyttää terrorismin keinoja;
- I. toteaa, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on törkein hyökkäysteko, johon eurooppalaisen maan poliittinen johto on syllistynyt sitten vuoden 1945, ja edellyttää näin ollen asianmukaisia oikeudellisia toimia kansainvälisellä tasolla; panee merkille, että YK:n yleiskokous on päätöslauselmissaan ⁽³⁾ todennut, että Venäjän federaation hyökkäys Ukrainaa vastaan on YK:n peruskirjan 2 artiklan 4 kohdan vastainen ja että Venäjän federaatio on saatettava vastuuseen kansainvälisen oikeuden loukkauksista Ukrainassa tai Ukrainaa vastaan, mukaan lukien sen Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan vastainen hyökkäys; vaatii, että Ukrainaan kohdistuvaan hyökkäysrikokseen syllistyneet eivät saa jäädä rankaisematta;
- J. panee merkille, että Venäjän hyökkäyksen ovat tuominneet selkeästi myös eri valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustajat, joista mainittakoon Euroopan neuvosto, Etyj, EU, Pohjois-Atlantin liitto (Nato), Afrikan unioni, Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisö, Tyynenmeren saarten foorumi, Amerikan valtioiden järjestö, Karibian yhteisö ja Pohjoismaiden neuvosto;
- K. panee merkille, että Kansainvälinen tuomioistuin määräsi 16. maaliskuuta 2022 Venäjän federaation keskeyttämään välittömästi sotilasoperaationsa Ukrainan alueella;

⁽³⁾ YK:n yleiskokouksen päätöslauselmat 2. maaliskuuta 2022 Ukrainaa vastaan tehdystä hyökkäyksestä, 24. maaliskuuta 2022 Ukrainaa vastaan tehdyn hyökkäyksen humanitaarisista seurauksista ja 15. marraskuuta 2022 Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyksen johdosta haettavien korvausten edistämisestä.

Torstai 19. tammikuuta 2023

- L. toteaa, että Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjät on 2. maaliskuuta 2022 lähtien tutkinut Ukrainan tilannetta ja aiempia ja nykyisiä väitteitä Venäjän federaation 21. marraskuuta 2013 jälkeen tekemistä rikoksista, mukaan lukien joukkotuhonta, sotarikokset ja rikokset ihmisyyttä vastaan; toteaa, että Ukraina on tunnustanut Kansainvälisen rikostuomioistuimen toimivallan ja tekee yhteistyötä sen kanssa;
- M. ottaa huomioon, että YK:n yleiskokouksen 14. joulukuuta 1974 antamassa päätöslauselmassa 3314 (XXIX) hyökkäys määritellään ”teoksi, jossa valtio käyttää aseellista voimaa toisen valtion suvereniteettia, alueellista koskemattomuutta tai poliittista riippumattomuutta vastaan tai muulla tavoin Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan vastaisesti” sekä todetaan, että ”hyökkäyssota on rikos kansainvälistä rauhaa vastaan” ja että ”hyökkäys synnyttää kansainvälisen vastuun”; toteaa, että Rooman perussäännön 8 a artiklan mukaan ”hyökkäysrikos” tarkoittaa ”hyökkäysteon suunnittelua, valmistelua, aloittamista tai toteuttamista, kun hyökkäysteko on luonteeltaan, vakavuudeltaan ja mittasuhteiltaan ilmeisellä tavalla Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan vastainen ja siihen syyllistyy henkilö, joka voi tosiasiallisesti määrätä valtion poliittisista tai sotilaallisista toimista tai johtaa niitä”; toteaa, että ”hyökkäysteolla” tarkoitetaan tekoa, jossa valtio käyttää aseellista voimaa toisen valtion suvereniteettia, alueellista koskemattomuutta tai poliittista riippumattomuutta vastaan tai muulla tavoin YK:n peruskirjan vastaisesti; toteaa, että Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön mukaan hyökkäysrikos eroaa sotarikoksista tai rikoksista ihmisyyttä vastaan; toteaa, että hyökkäysrikos on yleensä valtion johdon syyksi luettava rikos, koska sen voivat tehdä vain ne, joilla on määräysvalta valtion hyökkäyspolitiikkaan; toteaa, että hyökkäysrikosta käsitellyt kansainvälinen Nürnbergin sotarikostuomioistuin katsoi vuonna 1946, että hyökkäys on ”suurin kansainvälinen rikos”;
- N. toteaa, että hyökkäyssota on vakava kansainvälinen rikos, erityisesti ottaen huomioon kaikenlaisien joukkotuhoukseiden mahdollisen käytön, sillä joukkotuhouksella on katastrofaalisia seurauksia maailmanrauhalle ja ihmisten toimeentulolle ja ne aiheuttavat vakavaa ja pitkäaikaista vahinkoa luonnonympäristölle ja ilmastolle;
- O. panee merkille, että Kansainvälinen tuomioistuin totesi Barcelona Traction -tapauksesta, että hyökkäysteokojen kriminalisoinnista johtuvat velvoitteet ovat koko kansainvälisen yhteisön eivätkä vain yksittäisten valtioiden velvoitteita;
- P. toteaa, että Ukrainan annettua kaksi asiaa koskevaa ilmoitusta Kansainvälisellä rikostuomioistuimella on toimivalta käsitellä Ukrainan alueella marraskuuta 2013 lähtien tehtyjä sotarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan ja joukkotuhontarikoksia mutta sillä ei ole tässä tilanteessa toimivaltaa käsitellä hyökkäysrikoksia, sellaisena kuin se määritellään Rooman perussäännön 8 a artiklassa ja Kampalan muutoksissa, koska Ukraina ja Venäjän federaatio eivät ole ratifioineet Rooman perussääntöä ja siihen tehtyjä hyökkäysrikoksia koskevia muutoksia; toteaa, että Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjät on tutkinut Ukrainan tilannetta 2. maaliskuuta 2022 lähtien; toteaa, että hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustaminen ei vaikuta Kansainvälisen rikostuomioistuimen toimivaltaan muiden rikosten suhteen vaan täydentää sitä;
- Q. panee merkille, että Euroopan parlamentti ja Alankomaiden, Latvian, Liettuan, Puolan, Ranskan, Tšekin ja Viron parlamentit ovat hyväksyneet päätöslauselmia, joissa tuetaan tilapäisen kansainvälisen erityistuomioistuimen perustamista;
- R. panee merkille, että komissio esitti 30. marraskuuta 2022 eri vaihtoehtoja Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän vastuuvollisuusmekanismin perustamiseksi; katsoo, että tällaista mekanismia koskevat päätökset olisi tehtävä tiiviissä yhteistyössä Ukrainan kanssa;
- S. panee merkille, että Eurooppa-neuvosto kannusti päätelmissään 15. joulukuuta 2022 lisäämään toimia, joilla varmistetaan täysi vastuuvollisuus sotarikoksista ja vastuuvollisuus hyökkäysrikoksesta, ja pyysi komissiota, komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa (EU:n ulkoasiainedustajaa) ja neuvostoa edistämään tätä työtä EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti sekä korosti, että syytteenpano hyökkäysrikoksesta on koko kansainvälisen yhteisön huolenaihe;

Torstai 19. tammikuuta 2023

- T. toteaa, että YK:n turvallisuusneuvoston kädet ovat sidotut Ukrainan tilanteen suhteen, koska Venäjällä on veto-oikeus kaikkiin konkreettisiin toimiin; toteaa, että YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 377 (V) loi ennakkotapauksen tarjoamalla YK:lle vaihtoehtoisen toimintakeinon silloin, kun vähintään yksi YK:n turvallisuusneuvoston pysyvä jäsen käyttää veto-oikeuttaan estääkseen turvallisuusneuvostoa hoitamasta YK:n peruskirjan mukaisia tehtäviään;
1. toistaa tuomitsevansa mitä jyrkimmin Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan ja tukevansa horjumatta Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä ja toistaa vaatimuksensa, että Venäjä lopettaa välittömästi kaikki sotatoimet Ukrainassa ja vetää ehdoitta kaikki joukot ja sotilaskaluston Ukrainan koko kansainvälisesti tunnustetulta alueelta;
 2. korostaa, että Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäysrikos rikkoo selvästi ja kiistatta YK:n peruskirjaa, mihin kansainvälisen yhteisön on vastattava globaalien turvallisuuden ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen ylläpitämiseksi; kehottaa jälleen komissiota, EU:n ulkoasiainedustajaa ja jäsenvaltioita tukemaan täyttää vastuuvollisuutta kaikista rikoksista, joihin Venäjä ja sen liittolaiset ja sijaisjoukot ovat syyllistyneet Ukrainaan kohdistetun hyökkäyssodan aikana;
 3. korostaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on pyrittävä kiireesti tiiviissä yhteistyössä Ukrainan ja kansainvälisen yhteisön kanssa ja mieluiten YK:n välityksellä perustamaan erityinen kansainvälinen tuomioistuin, joka voi nostaa syytteitä Venäjän federaation poliittisen ja sotilasjohdon ja sen liittolaisten Ukrainaan kohdistamasta hyökkäysrikoksesta, sekä pyrittävä löytämään oikeudellisesti pätevä yhteinen etenemistapa tässä asiassa; katsoo, että tällaisen tuomioistuimen perustaminen paikkaisi tämänhetkessä institutionaalisessa rikosoikeusjärjestyksessä olevan valtavan aukon ja että sen olisi perustettava Rooman perussäännössä vahvistettuihin, Kansainväliseen rikostuomioistuimeen sovellettaviin normeihin ja periaatteisiin;
 4. kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita tekemään tiivistä yhteistyötä Ukrainan kanssa, jotta YK:n yleiskokouksessa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla, kuten Euroopan neuvostossa, Etyjissä ja G7-ryhmässä, saadaan hankittua poliittista kannatusta Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustamiselle;
 5. katsoo, että erityistuomioistuimen perustaminen täydentäisi Kansainvälisen rikostuomioistuimen ja sen syyttäjän tutkintatoimia, sillä se keskittyisi Ukrainassa tehtyihin väitettyihin joukkotuhontaan, sotarikoksiin ja rikoksiin ihmisyyttä vastaan; ilmaisee jälleen täyden tukensa Kansainvälisen rikostuomioistuimen syyttäjän meneillään olevalle tutkinnalle Ukrainan tilanteesta; painottaa, että Ukrainan on tärkeää ratifioida Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntö ja siihen tehdyt muutokset ja liittyä virallisesti Kansainvälisen rikostuomioistuimen jäseneksi;
 6. kehottaa hyödyntämään aktiivisesti EU:n julkisuusdiplomatiaa ja strategista viestintää erityistuomioistuimen perustamisen tukemiseksi;
 7. korostaa, että vaikka erityistuomioistuimen tarkkaa kokoonpanoa ja toimintatapoja ei ole vielä määritetty, niissä on noudatettava mitä tiukimpia avoimuutta ja puolueettomuutta koskevia kriteerejä; katsoo lisäksi, että kansainvälisellä erityistuomioistuimella on oltava toimivalta tutkia Vladimir Putinin ja Venäjän federaation poliittisen ja sotilasjohdon lisäksi myös Aljaksandr Lukašenkan ja Valko-Venäjän poliittisen ja sotilasjohdon toimia, sillä Valko-Venäjä on antanut Venäjän federaatiolle mahdollisuuden ja logistista tukea hyökkäyssodan käymiseen Ukrainaa vastaan alueeltaan käsin ja Valko-Venäjän toiminta täyttää Rooman perussäännön 8 a artiklassa kuvatun hyökkäysrikoksen tunnusmerkit;
 8. korostaa, että erityistuomioistuinta koskevan EU:n valmistelutyön olisi käynnistytävä viipymättä ja siinä olisi keskityttävä vahvistamaan järjestelyt erityistuomioistuinta varten yhteistyössä Ukrainan kanssa ja tukemaan Ukrainan viranomaisia ja kansainvälisiä viranomaisia todistusaineiston turvaamisessa tulevan erityistuomioistuimen käyttöön;
 9. kehottaa EU:n toimielimiä, erityisesti komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa, antamaan sillä välin tukea väliaikaisen syyttäjänviraston perustamiselle ja huomauttaa, että väliaikaisen syyttäjänviraston perustaminen olisi hyvin tärkeä käytännön edistysaskel tulevan Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen tutkinta- ja syytetoimien kannalta;
 10. tuomitsee Venäjän käytännön estää kaikki YK:n tason toimet, joiden tarkoituksena on saattaa se vastuuseen hyökkäyssodastaan Ukrainaa vastaan;

Torstai 19. tammikuuta 2023

11. korostaa, että Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevällä erityistuomioistuimella olisi tärkeä rooli pyrittäessä saamaan oikeutta Ukrainan kansalle, estettäessä muita kansainvälisiä toimijoita jäljittelemästä Venäjän laitonta hyökkäystä, helpotettaessa korvausten vaatimista ja edistettäessä mahdollista tulevaa sovintoprosessia;
12. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita sekä niiden kumppaneita ja liittolaisia käymään keskustelua oikeudellisesta mahdollisuudesta käyttää Venäjän valtion varoja korvausten maksamiseksi Venäjän tekemistä kansainvälisen oikeuden loukkauksista Ukrainassa, mahdollisesti myös poistamalla tällaisilta varoilta täysivaltaisen koskemattomuuden tuoma suoja tai rajoittamalla tällaista suojaa näiden loukkausten törkeän luonteen vuoksi;
13. on vahvasti sitä mieltä, että tämän hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustaminen antaisi sekä Venäjän yhteiskunnalle että kansainväliselle yhteisölle hyvin selkeän signaalin siitä, että Putin ja Venäjän poliittinen ja sotilasjohto voidaan tuomita Ukrainaan kohdistetusta hyökkäysrikoksesta; korostaa, että tuomioistuimen perustaminen olisi myös selkeä signaali Venäjän poliittiselle ja yritysmaailman eliitille ja Venäjän liittolaisille siitä, ettei Venäjän federaation ole Putinin johdolla enää mahdollista palata länsimaiden kanssa entisen kaltaisiin suhteisiin ikään kuin mitään ei olisi tapahtunut;
14. tukee YK:n yleiskokouksen suositusta siitä, että YK:n jäsenvaltiot perustavat yhteistyössä Ukrainan kanssa kansainvälisen vahinkorekisterin, jota käytetään päätettäessä korvauksista, joita tullaan maksamaan kaikkien asianomaisten luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden kärsimistä vahingoista, menetyksistä tai vammoista sekä luonnonympäristölle, ilmastolle ja Ukrainan valtiolle aiheutuneista pitkäaikaisista, laajamittaisista ja vakavista vahingoista, jotka johtuvat Venäjän federaation ja sen liittolaisten Ukrainassa tai sitä vastaan toteuttamista kansainvälisen oikeuden vastaisista teoista, ja toteaa, että tällä rekisterillä edistetään ja koordinoidaan todisteiden keräämistä, ja pitää tätä suositusta ensiaskeleena kohti tällaisen rekisterin perustamista;
15. kehottaa EU:ta hyväksymään yhteisen kannan hyökkäysrikokseen sekä Rooman perussääntöön tehtyihin hyökkäysrikosta koskeviin Kampalan muutoksiin; kehottaa Bulgariaa, Kreikkaa, Ranskaa, Romaniaa, Tanskaa ja Unkaria hyväksymään ja ratifioimaan Kampalan muutokset;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, Euroopan neuvostolle, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle, Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusvaltuutetun toimistolle, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun toimistolle, Punaisen Ristin kansainväliselle komitealle, Kansainväliselle rikostuomioistuimelle, G7-maille, Afrikan unionille, Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisölle, Tyynenmeren saarten foorumille, Amerikan valtioiden järjestölle, Karibian yhteisölle, Valko-Venäjän viranomaisille, Venäjän federaation presidentille, hallitukselle ja parlamentille sekä Ukrainan presidentille, hallitukselle ja parlamentille.